

Materiały do konsultacji z języka polskiego

28.11. – 04.12.2020

Dzień dobry,

zaplanowano 4 tematy konsultacji skupiających się wokół edukacji filmowej:

1. -2. Z kamerą w piekle – „Lista Schindlera” Stevena Spielberga
3. – 4. Życ, aby pomagać. Irena Sendlerowa – kobieta, która działała z potrzeby serca

Temat na 2. godziny: Z kamerą w piekle – „Lista Schindlera” Stevena Spielberga

Można obejrzeć: <https://www.cda.pl/video/458451548>

1. Trop interpretacyjny (do przemyślenia przede wszystkim dla maturzystów)

- Eksterminacja Żydów – obraz krakowskiego getta oraz obozów w Płaszowie i Auschwitz.
- Obraz Amona Goetha – psychopatycznego, gorliwego kata, obraz kata w kinie, relacja kat – ofiara, w zestawieniu z filmami „Wybór Zofii”, „Lektor” w reż. Stephena Daldry’ego.
- Film wojenny a film o Holokauście – rozważania genologiczne.
- Rola koloru w filmie Stevena Spielberga – kolorowy początek i zakończenie filmu, czerń i biel, dziewczynka w czerwonym płaszczku.
- Filmowy obraz Oscara Schindlera – motywy działania, kontrowersje wokół przyznania tytułu Sprawiedliwego Wśród Narodów Świata.

2. Wokół filmu Spilberga ...

Polska premiera filmu „LISTA SCHINDLERA” poruszyła widzów w całym kraju. Film od początku jest hołdem złożonym narodowi żydowskiemu.

Auschwitz - niemiecki nazistowski obóz koncentracyjny i ośrodek zagłady - stał się międzynarodowym symbolem. Rocznicę jego wyzwolenia, **27 stycznia, Organizacja Narodów Zjednoczonych ustanowiła Międzynarodowym Dniem Pamięci o Ofiarach Holokaustu** w celu uczczenia pamięci ofiar pochodzenia żydowskiego, pomordowanych w czasie II wojny światowej przez nazistowskie Niemcy.

„Lista Schindlera” została nakręcona w 1993 roku przez Stevena Spielberga na podstawie powieści Thomasa Keneally'ego. Czarno-biała produkcja bardzo trafnie przywołuje okoliczności tragedii żydowskiej w latach 40. Prócz znakomitego kunsztu

reżyserskiego Spielberga, na wyrazy uznania zasługują również zdjęcia Janusza Kamińskiego oraz scenografia Allana Starskiego i Ewy Braun. Muzyka Johna Williamsa perfekcyjnie oddaje atmosferę czasów II Wojny Światowej oraz wielkiej tragedii Żydów. Obsada aktorska została dobrana znakomicie, niemal wszystkie postacie zostały przedstawione tak wyraziście, że na długo pozostaną w pamięci niejednego widza. W tytułowego bohatera - Oscara Schindlera - wcielił się Liam Neeson, natomiast postać bezdusznego Amona Goetha odgrywa Ralph Fiennes. W filmie zobaczymy też niektórych polskich aktorów.

Obraz Spilberga otrzymał aż 7 Oscarów, m.in. za najlepszy film, dla najlepszego reżysera, za najlepszy scenariusz adaptowany oraz za muzykę. Film został wyróżniony również 7 statuetkami BAFTA, trzema Złotymi Globami i kilkudziesięcioma innymi filmowymi wyróżnieniami. Dziś obraz Spielberga uchodzi za dzieło kultowe. W 2007 r. Amerykański Instytut Filmowy umieścił „Listę Schindlera” na ósmym miejscu pośród stu najlepszych amerykańskich filmów w historii.

Listę Schindlera, a więc listę ludzi, których Schindler zatrudnił tylko po to, aby nie ponieśli śmierci, bez najmniejszej przesady można nazwać listą życia, która uratowała 1100 niewinnych ludzi.

Oskar Schindler, niemiecki przedsiębiorca, przyjeżdża do okupowanego Krakowa i tam zakłada fabrykę emaliowanych naczyń. Tanią, wręcz darmową siłę roboczą stanowią okoliczni Żydzi zmuszani do pracy przez hitlerowców. W 1943 roku wchodzi w życie plan Endlösung czyli ostateczne rozwiązanie kwestii żydowskiej. Krakowskie getto zostaje zlikwidowane, ludzie wyrzuceni na bruk i wywożeni do obozu do Płaszowa. Schindler, widząc ten dramat, postanawia uratować Żydów od zagłady wykupując nieefektywnych pracowników do swojej fabryki.

3. Omówienie filmu - Holokaust w amerykańskiej kulturze pamięci „Lista Schindlera” Stevena Spielberga

<http://edukacjafilmowa.pl/lista-schindlera-1993/>

Temat na kolejne 2. godziny: *żyć, aby pomagać. Irena Sendlerowa – kobieta, która działała z potrzeby serca*

Można obejrzeć: <https://www.cda.pl/video/3826198e0>

1. Sylwetka Ireny Sendlerowej (15.02.1910 -12.05.2008, Warszawa)

Przed wojną Irena Sendlerowa ukończyła studia polonistyczne. Z zawodu była nauczycielką, ale nie mogła znaleźć pracy w szkole z powodu swoich poglądów na kwestię żydowską. Zawsze bowiem występowała w obronie Żydów. Szacunek dla drugiego człowieka wyniosła z domu rodzinnego, w którym panowała atmosfera tolerancji i zrozumienia wobec innych ludzi. Przed okupacją niemiecką pracowała w Urzędzie Miasta Warszawy, w Wydziale Opieki, w którym zajmowała się udzielaniem pomocy ludziom ubogim, przede wszystkim dzieciom. Współpracowała tam ze wspaniałymi ludźmi, którzy razem z nią będą ratować dzieci żydowskie.

Podczas II wojny światowej kontynuowała pracę w Wydziale Opieki, dzięki czemu mogła bez przeszkód wchodzić do getta i wracać na stronę aryjską. Działała w podziemnej organizacji Żegota, której zadaniem było ratowanie dzieci żydowskich z getta. Przenosiła je często w paczkach i przewoziła tramwajem do miasta. Po przekupieniu strażników niemieckich mogła wyprowadzać dzieci na stronę aryjską przez gmach sądu, stojący na granicy getta. Uratowała około 2500 dzieci, którym m.in. zapewniano pobyt w Domu Małego Dziecka, przy ul. Nowogrodzkiej lub w polskich rodzinach. Nie czuła strachu, w chwilach zagrożenia potrafiła być opanowana i spokojna.

W 2007 r. pani Irena Sendlerowa miała 97 lat. Właśnie wtedy (11.04.2007r.), z inicjatywy ucznia zielonogórskiego gimnazjum –Szymona Płóciennika –otrzymała Order Uśmiechu. Wzruszająca uroczystość odbyła się w pamiętnym Domu Małego Dziecka w Warszawie, przy ul. Nowogrodzkiej. Pani Irena Sendlerowa była bardzo szczęśliwa i wzruszona. Order Uśmiechu wręczył jej z wyrazami szacunku Rzecznik Praw Dziecka. Do końca zachowała radość życia i uśmiech na twarzy. Pomimo podeszłego wieku rzeczowo odpowiadała na pytania Szymona na temat sytuacji dzieci w getcie, swojej miłości do nich i szkodliwości antysemityzmu.

O przedwojennym antysemityzmie Polaków Irena Sendlerowa rozmawia z zielonogórskim gimnazjalistą – Szymonem Płóciennikiem. Zawsze była przeciwniczką antysemityzmu. Na temat antysemityzmu wypowiada się także nauczycielka gimnazjum

i młodzież z Zielonej Góry. Od kilku lat przygotowują i prezentują projekty edukacyjne o kulturze żydowskiej. Z tego powodu spotyka ich agresja słowna, narażeni są na groźby.

W filmie przedstawiono również przykre antyżydowskie hasła i rysunki. Pomimo przejawów antysemityzmu uczniowie wierzą w sens swojej pracy, zależy im bowiem na zbliżeniu narodu polskiego i żydowskiego. Według nich antysemityzm jest zły, w swoim młodym życiu kierują się tolerancją w stosunku do wszystkich ludzi.

2. **Słowa kluczowe, motywy** – Holocaust, getto, Żegota, antysemityzm, bohaterstwo, trudne wybory moralne, tragizm, trudne wybory moralne, poświęcenie, tolerancja, stereotyp, Żydzi i Polacy